

Ján Čarnogurský: USA nevyhoveli interpretačnej doložke prezidentky. Schváli zmluvu Národná rada a podpíše ju prezidentka?

- CZ24 News | 7. února 2022

SLOVENSKO: Vláda schválila dňa 12. januára zmluvu o obrannej spolupráci s USA. Prezidentka k nej priložila tzv. interpretačnú doložku. Vyhlásila, že bez amerického schválenia interpretačnej doložky zmluvu nepodpíše. Tretieho februára vo Washingtone zmluvu podpísal za Slovensko minister obrany Naď za prítomnosti ministra zahraničných vecí Ivana Korčoka. Spojené štáty pridali k zmluve tiež svoju interpretačnú doložku.

Štvrtého februára ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí uverejnilo z americkej interpretačnej doložky útržky, ale celú doložku neuverejnilo. Prezidentka Zuzana Čaputová vyjadrila želanie, aby aj Američania uverejnili svoju doložku. Možno dúfať, že Národná rada ani nezačne zmluvu prerokúvať, pokiaľ poslanci nebudú mať v rukách celú americkú interpretačnú doložku.

Aj z útržkov, ktoré uverejnil minister Korčok, je zrejmé, že Američania slovenské požiadavky podľa interpretačnej doložky neprijali.

Pripomeňme si hlavné slovenské požiadavky. Na základe dohody sa na Slovensku nevytvorí americká vojenská základňa; na Slovensku nebude prítomnosť jadrových, biologických a chemických zbraní; dohoda nezakladá automatickú prítomnosť amerických ozbrojených síl na Slovensku; dohoda neznamena definitívne vzdanie sa trestnej jurisdikcie.

I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!

CHCI PŘÍSPĚT

Hneď po schválení zmluvy vládou a začiatku pobúrenia, sa ozvala hovorkyňa amerického veľvyslanectva v Bratislave a povedala, že zmluva nezakladá trvalé americké základne na Slovensku. Čiže prechodné áno. Ale znenie interpretačnej doložky prezidentky hovorí, že sa podľa zmluvy nevytvoria vojenské základne čiže žiadne základne, ani prechodné. Zmluva však vytvára aj trvalé základne. Podľa článku 3 odsek 1 zmluvy, armáda USA bude operačne riadiť obe letiská (Sliač aj Kuchyňa), čiže bude ich celkovo riadiť. Potom nezáleží, že letiská budú vlastnícky patriť Ministerstvu obrany SR, rozhodovať na nich budú Američania, budú to ich letiská (základne). Kontrolu vstupu na

letiská budú vykonávať Američania (čl. 3 ods. 2) a na letiskách budú mať dohodnuté priestory vyhradené na výhradné použitie Američanov. Minimálne tieto priestory musia Američania chrániť celý rok, to nebudú ich základne? Vo vyhradených priestoroch na oboch letiskách alebo v iných priestoroch, ktoré si vyhladiu, budú mať uložený materiál (oborné zariadenia, zásoby a materiál), ku ktorému budú mať prístup výlučne Američania (čl. 4 ods. 3). Opäť, celý rok tam budú len Američania a ich materiál vrátane zbraní, akých? Armáda USA bude vyňatá z predpisov o registrácii a kontrole cudzincov na území SR. Americké vojenské vozidlá sa budú premávať na slovenskom území a nikto ich nebude môcť kontrolovať (dopravná polícia áno, ale pokutu za porušenie dopravných predpisov im predpíše asi ťažko). Do vozidiel (lietadiel a plavidiel) nikto nesmie nastupovať ani ich prehliadať (čl. 11 ods. 1). To platí aj pre dopravu zbraní, ťažkého vybavenia a nebezpečných materiálov. Tak budú u nás americké základne alebo nebudú? A kto skontroluje, či neprevážajú jadrové, biologické alebo chemické zbrane?

Čo na toto Američania?

Podľa toho, čo bolo zverejnené, Američania odpovedali, že „dohoda nevytvára ich základne na Slovensku, ale právne záväzky týkajúce sa podmienok prístupu USA a využívania dohodnutých zariadení a priestorov, akými sú slovenské vojenské základne“. Dohoda vytvára právne záväzky také, že USA budú môcť využívať slovenské základne ako svoje základne a na časť týchto základní slovenská armáda vôbec nebude mať prístup. Pokiaľ ide o vojakov a dôstojníkov USA, Američania napísali: „Hoci dohoda nie je rozhodnutím ani jednej zo strán vyslať personál konkrétnym spôsobom, stanovila by podmienky pre výraznejšiu spoluprácu s cieľom zlepšiť bezpečnosť Spojených štátov, Slovenskej republiky aj celkovo NATO“. Nuž vytvára také záväzky, že keď USA prijmú rozhodnutie vyslať k nám vojakov na dobu, akú si určia, ich vojaci budú môcť prísť, nikto ich nebude môcť kontrolovať a Američania to nazvú plnením podmienky pre výraznejšiu spoluprácu na zlepšenie bezpečnosti USA, Slovenska a NATO.

Pokiaľ ide o jadrové, biologické a chemické zbrane, v interpretačnej doložke píšú: „Členské štáty NATO nemajú žiaden zámer, plán ani dôvod rozmiestňovať alebo skladovať jadrové zbrane na území jej nových členov vrátane Slovenska.... dohoda nepovoľuje ani nezakazuje rozmiestňovanie konkrétneho druhu zbraní“. Ale to je o inom. Je možné, že štáty NATO vrátane USA teraz nemajú žiaden zámer, plán ani dôvod rozmiestňovať alebo skladovať jadrové zbrane na území Slovenska. Ale jedného dňa sa im to bude hodiť, prijmú zámer aj plán a ... dohoda nezakazuje rozmiestňovanie konkrétneho druhu zbraní, napríklad jadrových. Tak ich na Slovensku rozmiestnia.

Dohoda neznamená definitívne vzdanie sa trestnej jurisdikcie. OK, ale dôležitý je jeden detail. Dajme tomu, že americký vojak spácha trestný čin, Slovensko bude mať na potrestaní osobitný záujem a odvolá vzdanie sa právomoci. Oznámi odvolanie americkej strane, lenže ... americký páchatel' medzitým odcestuje do USA a Slovensko sa môže desaťrocie domáhať jeho vydania. Páchatel' bude mať v Amerike advokátov a my páchatela sem nedostaneme. Také prípady sa stávajú v iných krajinách, kde majú Američania základne. Slovensko sa vzdalo kontroly na hraniciach, môžu ho odviesť v lietadle priamo zo základne.

Slovenskí poslanci by nemali odsúhlasiť dohodu a prezidentka by ju nemala podpísať.

Ak sa tak stane, potom už vo voľbách treba zvoliť takú vládu, ktorá Američanom na základniach tak znepríjemní život, že oni radšej dobrovoľne odídu.

Predtým však treba podpísať petíciu za referendum o zrušení zmluvy.

ZDROJ